A°. 1833. N°. 93.

DONDERDAG DEN 21sten NOVEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 19den dezer, het Schip *Gerarda Cornelia*, Kapt. Bog Jansen, van Amsterdam; Passagiers: de Heeren *J. B. Seiler*, *C. A. Fischler*, de jonge jufvr. *van Heel*, en vier kinderen van den Heer *Dalrijmple*.

Idem, de Nd. Am. Brik *Juniper*, Kapt. J. Crosby, van Boston.

UITGEKLAARD.

Den 20sten, het Rostocker Schip *die Sorgsamkeit*, Kapt. C. A. T. Corbha, naar Amsterdam; lading: 279 vaten Suiker, 60 balen heele en 24 dito gebr. Koffij, 95 balen schoone- en 11 dito vuile Katoen, 47 balen Kakao, 2 vaten Malassie en 28 balen Rijst.

In Texel gearriveerd: den 1e. September, het Schip *Leander*, Kap. Griffith.

In Helvoet: Z. M. Oorlogs Brik *Courier*, Kapt. Luit. J. van der Straten. — Het Schip *Anna Maria*, Kapt. J. D. Jenssen. — Allen van hier.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 1e. *October*. — De *Leipziger Zeitung* meldt uit Töplitz dd. 22 September: Keizer Nikolaas is den 19den met gevolg van München-Grätz vertrokken en heeft de reis naar Petersburg te land ondernomen. De reis gaat over Breslau aan de Poolsche Grenzen, en misschien ook wel over Warschau. Bij de vesting Modlin heeft zich eene divisie der in Polen liggende troepen geschaard, om door den Keizer, bij deszelfs doortogt in oogenschouw te worden genomen. Gedurende de 8 dagen, welke hij te München-Grätz verbleef, hadden onderscheidene manoeuvres door drie regementen kavalerie en twee regementen infanterie plaats. Daar Keizer Nikolaas zich bijzonder tevreden betoonde over het zich daarbij bevindende regement husaren, wegens deszelfs schoone houding, benoemde hem Keizer Frans tot Bevelhebber over hetzelve, en Keizer Nikolaas plaatste zich dan ook twee dagen later bij eene wapenschouw, in het behoorlijke uniform, aan deszelfs spits en voerde hetzelve den Keizer voorbij. Hetzelfde had ook eens vroeger Keizer Alexander bij eene soortgelijke gelegenheid gedaan. Ook nam hij van Keizer Frans het grootkruis van de Stephaans-orde aan. Onze Keizer is van München-Grätz naar Bünn vertrokken, alwaar hij voornemens is eenige dagen te verblijven en van daar de vesting Olmütz en andere plaats te bezoeken. Waarschijnlijk gaat de Keizer dan nog over Znaïm naar naar Boven-Oostenrijk op zijne familie goederen, en zal vermoedelijk voor het midden van October niet te Weenen aankomen. Ook hierin meenen wij eenen nieuwen waarborg voor vrede en rust te ontdekken.

— Uit Weenen schrijft men aan de *Augsb. Zeitung* dd. 21 September: Er wordt hier thans veel gesproken van ministeriele Conferentien, welke over de Duitsche aangelegenheden, even als in 1820, hier gehouden zullen worden.

Over Corfu (door het op den 1sten dezer maand van Konstanstinopel vertrokken stoomschip) en door regtstreeksche berigten uit Konstantinopel van den 7den verneemt men, dat in die hoofdstad den 1sten September een vreesselijke brand ontstaan is, welke meer dan 600 huizen in de asch moet gelegd hebben. Ook moeten de geregelde troepen, wegens eene vermindering hunner soldij, eenen muitzieken geest aan den dag gelegd hebben, welke echter nadat de Sultan het deswegens genomen besluit weder ingetrokken had, spoedig onderdrukt werd.

Extrakten uit de Fransche Dagbladen van 29 September.

— Het *Journal des Débats* laat zich over het Congres van München-Gräz volgenderwijze hooren:

Het zij men, zonder Engeland en Frankrijk, zich te Schwedt of te München-Gräz vereenige; het zij men, met hen te Londen conferencie houde, altijd blijft dezelfde gesteltenis, altijd dezelfde aard van kwestiën, aan welke men, zonder hen, niet roeren kan, tenzij men Europa tot eenen chaos wil maken en de schipbreuk aller belangen wil aanbrengen. Het is als een naauwe kring, in welken de algemeene politiek, reeds van den eersten dag af aan is ingesloten geworden, alle pogingen, welke men zoude beproeven om buiten dien kring te gaan, zouden er des te sneller en gebiedender in terug brengen.

Gescheiden of vereenigd, verandert de alliantie der Noordsche Mogendheden van oogmerk en strekking alleenlijk onder eene voorwaarde, van welke de gezonde rede terugdeinst. Zonder Conferencie, zonder Kongres, zijn Frankrijk en Engeland, in den naam van hetzelfde beginsel, tegen dezelfde kanswisselingen vereenigd, als op den eersten dag.

Trouwens, heden is in Europa iets te doen hetwelk niet noodzakelijk de belangen van Frankrijk en Engeland in strijd brengt met die der overige Mogendheden; daarmede doet men niet veel; maar de wijsheid vordert zulks, en de wijsheid heeft niets vernederends in zich.

De revolutie van 1830 heeft rondom zich hare defensielinie getrokken; binnen deze linie handelt zij, daarbuiten parlementeert zij. In de algemeene politiek moet noodzakelijk heden alles worden gedaan of niets. Nu is *alles* hier de oorlog, en *niets* is de wijsheid. Het is het oogenblik te verhaasten op hetwelk de stellige, wezenlijke belangen, de driften vervangende, van lie verlede de betrekkingen weder zullen aanknoopen, die in den strijd der beginselen eenigzins zijn geschokt geworden. Tusschen deze beide stelsels liggen slechts misstappen, en het eerste is eene misdaad.

— *Partic. Corresp.* (Londen, 28 September.) In een der laatste nommers van den *Globe* las men het volgende artikel nopens de Hollandsche aangelegenheden: „Het is opmerkelijk hoezeer de belangstelling des publicks in de Belgische kwestie steeds minder wordt, maar het is duidelijk waarom: De oorlog van de zijde van den Koning van Holland is klaarblijkelijk buiten kwestie en Belgie wint meer bij de vertraging dan bij de volvoering van het traktaat. De Hollanders alleen verliezen bij den tegenwoordigen provionelen staat van zaken.”

— *Partic. Corresp.* (Berlijn, 25 September.) Ook moet bij de Konferencien van Schwedt en München-Grätz de Hollandsch-Belgische kwestie ter tafel gebragt zijn. De drie Monarchen zouden met betrekking tot dit vraagpunt bepaalde besluiten genomen en beslist hebben, dat Luxemburg in geen geval van het Duitsche Verbond zoude mogen gescheiden worden en alzoo met Holland vereenigd moet blijven. Ook wegens onderscheidene andere punten is men tot een ultimatum gekomen, hetwelk voordeelig voor Holland zoude zijn. Daar eene nadrukkelijke taal te Parijs en Londen gevoerd wordt, zoo hoopt men zijn doel niet te missen, en deze zelven in hagchelijke omstandigheden verkeerende staten te beletten anders dan betuigingen van leedwezen en protesten in het midden te brengen; en hierop is men gevat.

De Luxemburgsche kwestie heeft eenen naderen invloed op de Pruissische aangelegenheden uitgeoefend, doordien deszelfs oplossing in het voordeel van het Duitsche Verbond ook de beslissing omtrent Neufchatel bewerkt heeft. Men gevoelde namelijk dat het eene grove inconsequentie zoude geweest zijn ten opzigte van Luxemburg de traktaten van 1815 in te roepen en dezelve ten opzigte van Neufchatel geheel over het hoofd te zien. Men heeft zich dus naar de omstandigheden geplooid.

[Dezen brief van onzen Berlijnschen Korrespondent mededeelende, meenen wij echter daarbij te moeten aanmerken, dat wij voor de echtheid der daarin vermelde geruchten niet instaan, en zelfs veeleer genegen zijn aan dezelve te twijfelen. Red.]

Den 30sten September. — De *Augsb. Allg. Zeitung* meldt dd. 5 September van Konstantinopel het volgende: Sedert vele dagen hebben onderscheidene Divan-vergaderingen plaats gehad, waarna de tolk der Porte zich bij den Franschen en bij den Engelschen Gezant vervoegde; waaruit men opmaakt dat thans gewigtige aangelegenheden met deze beide magten worden behandeld, waarover echter tot dus verre de grootste geheimhouding wordt in acht genomen. De Russische Gezant schijnt ook op de veelvuldige conferencien van den Reis-Effendi met de vertegenwoordigers van Frankrijk en Engeland zeer opmerkzaam te zijn. Nopens de oorzaak dezer diplomatieke bewegingen loopen allerlei geruchten; zoo wil men onder anderen weten, dat de Kabinetten van Parijs en Londen van hunnen kant eene conventie met de Porte wenschen te sluiten, welke als tegenstuk tot het Russisch Verdrag zal kunnen gelden, en hoofdzakelijk er op doelen zoude om de onschendbaarheid van het Turksche grondgebied en deszelfs tegenwoordigen omvang te verzekeren. De Sultan is echter Rusland zeer genegen, en zoo lang zulks van hem afhangt zal er wel niets geschieden, wat door Rusland zoude kunnen worden gewraakt; tevens wantrouwt hij sedert de jongste gebeurtenissen de Fransche politiek geheel en al, en acht dezelve in overeenstemming met de belangen van Mehemed-Ali te zijn. Het is derhalve niet waarschijnlijk dat zich de Porte jegens eene andere Mogendheid tot iets zoude verbinden, hetwelk te Petersburg zoude kunnen worden euvel geduid. Intusschen wordt er sterk onderhandeld, en de Gevolmagtigden der beide Mogendheden hebben gewisselijk niets anders in het oog, dan den grooten invloed te verzwakken, welken het Petersburger Kabinet alhier uitoefent, hetwelk ook zonder de voorschreven gezindheid des Sultans jegens Rusland gewisselijk zoude zijn bewerkstelligd geworden, want het den Sultan omstuwende Hof-personeel en de geheele Divan, worden door Mehemed-Ali en diens vrienden bezoldigd. Onder zoodanige omstandigheden bevindt zich de Sultan in eene misselijke gesteltenis, en zal hij moeite hebben zijne politiek te handhaven en aan de verbindtenis met Rusland getrouw te blijven.

Men ziet dus, dat onze toestand voortdurend hagchelijk is; de intrigues die onder het oog des Sultans gedreven worden, maken hem meer en meer tot den speelbal zijner vertrouwelingen. Er worden schier openlijk zamenzweringen gesmeed, en zij, die de wetten behoorden te doen eerbiedigen, zijn de eersten die ze vergunnen; men is dus niet zonder vrees voor eenen nieuwen rampslag.

(*Nieuwe Amsterd. Court. en Alg. Handelsbl.*)

ADVERTISSEMENTEN.

PARAMARIBO, 12 *November* 1833.

(44072) Op den 7den dezer, door Kapt. J. HILBRANDS, op de hoogte van de Waag, opgehaald zijnde een *SCHEEPS-ANKER*, Engelsch model, zonder Stok, p. m. zwaar 1800 ℔ oud Amsterdamsch gewigt, thans liggende ter zijde van de Waag; zoo wordt, wie daarop eenig regt van eigendom vermeend te hebben, uitgenoodigd, daarvan vóór of op ultimo dezer maand, kennisgeving te doen aan

De Havenmeester,
R. H. ESSER.

2de Advertentie.

(44093) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 22sten November 1833, des morgens *acht* uren, ter kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

De Slaven met namen: *Accuba* en *Lindor*; aankomende JOHANNA HENDRINA EPPELS.

Diverse Winkelwaren, aankomende BARTUS VAN EMDEN.

Paramaribo den 16 *November* 1833.

(44155) Op autorisatie van de Commissie tot de Zaken van de *Nieuwe Wees-Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer*, zullen de AMBTENAREN, provisioneel belast met voorschrevene Departement, overgeven aan H. P. VAN MARK qq., den Boedel en Nalatenschap van EILDERT VAN DER VEEN.

Paramaribo den 20 *November* 1833.

De Scriba bij de Commissie voornoemd,
R. GOLLENSTEDE.

(44122) Over zes weken, de dag nader te bepalen, zullen de AMBTENAREN, provisioneel belast met het Departement der *Nieuwe Wees-Kurateele- en Onbeheerde Boedels Kamer*, publiek doen verkoopen:

Het *ERF*, en de daarop staande *GEBOUWEN*, bekend alhier aan de *Waterkant*, La. A. No. 63; aankomende den Boedel M. E. ROTHE, laatst wed. JOHN EVANS.

Paramaribo den 20 *November* 1833.

De Scriba bij de Commissie tot de Zaken van opgemeld Departement,
R. GOLLENSTEDE.

(41423) De ondergeteekende verzoekt, uit hoofde van zijn slecht gezigt, om niets op zijnen naam te leveren, zonder contante betaling, alzoo geene rekeningen door hem zullen aangenomen veel min betaald worden.

Paramaribo den 16 *November* 1833.
J. G. ENGEL.

Mengelwerk.

IETS OVER HET OVERDREVEN ZELFGEVOEL.

Er bestaat geen grooter vijand van menschelijke verlichting en verbetering, dan de, in het opschrift vermelde, neiging, welke wij gewoonlijk met den naam van *hoogen moed* of wel *hoogmoed*, bestempelen. Deze neiging eenmaal ontkiemd, en door verschillende omstandigheden gevoed en gekweekt, is de moeder der trotschheid. Zij is het, door welke men zich als het ware boven alles verheven acht, geen gezag boven zich erkend, en alleen voor zich zelve, als voor eene Oppermagt, de trotsche knieën buigt. Van den eersten dageraad, welke over de wetenschappen opging, tot op den tegenwoordigen tijd toe, verdrongen verdichtsel en trotschheid, de waarheid en eenvoud; — want de eerste kon men niet verdragen en men schaamde zich voor de laatste.

Duizende jaren zijn weggesneld, en in den nacht der eeuwen weggezonken, en nog duurt de strijd tusschen goed en kwaad; tusschen waarheid en logen voort; — en dezelfde bron, waaruit de laatsten bij onze voorouders voortvloeiden, is nog de oorsprong van al de jammeren en de ellenden bij de tegenwoordige geslachten der menschen. *Overdreven zelfgevoel* was steeds de hinderpaal tegen de verlichting en verbetering des menschdoms.

Er is den mensch eene zucht tot wijsheid en kennis aangeboren, en niets is voor hem genoeglijker dan dezelve door geene hindernissen belemmerd te zien. Dit is eene dier schoone trekken in het menschelijke beeld welke het overtuigend aanwijzen dat het aan den mensch gegeven is, door eene behoorlijke involging dier neiging op te streven tot eene hoogte, voor geen ander schepsel der aarde bereikbaar; — zich boven duisternis en dwaling te verheffen, en te wandelen in het ware licht, van eenen, door kennis en wijsheid, verhelderden dag. — Maar, bij dit streven behooren ook gezindheden gekoesterd te worden welke daarvoor vatbaar maken. Wanneer wij toch aan de hand eener ware, — en ook niet *overdrevene* — nederigheid wandelen; — wanneer wij wijs willen worden, om daardoor onzen edelen aanleg te ontwikkelen en te vormen voor eene verhevene bestemming, dan gaan wij op de regte paden; zijn beveiligd voor omdolen en geen dwaallicht kan van het regte spoor ons afleiden. Maar zijn *overdreven* zelfgevoel en *te groote* eigenliefde de veren, die het raderwerk van onze handelingen in beweging brengen en rusteloos omdrijven; — is het streven naar meerdere wetenschap, alléén daartoe ingerigt om zich boven anderen te verheffen; boven anderen; — hoewel dan ook met valsche glansen te schitteren, en om boven allen wijs te willen zijn: — Neen, dan kent men de echte wijsheid niet, dan gaat men, zijnen eigen weg betredende, op een valsch licht af, hetwelk men eerst voor eene star aanzag, en zoo dwaald men dan, het regte spoor bijster, langs duistere wegen om, en zinkt eindelijk hier of daar in eenen afgrond ter neder, uit welke men meestal niet kan gered worden.

Leerzaamheid en opmerkzaamheid zijn de beminnelijke eigenschappen van een kind en door deze geraakt hetzelve tot meerdere kennis, — het gevoelt zijne onkunde, en dit gevoel zoo edel in deszelfs oorsprong, zoo heilrijk in deszelfs gevolgen, doet een smachtend verlangen naar hoogere vorderingen geboren worden. Ongelukkig is het kind, hetwelk zich inbeeld reeds alles te weten. Het is voor de echte wijsheid verloren. — Dat beeld des leergierigen kinds, is ook de getrouwe beeldtenis van den echten wijsgeer: want de mensch is een kind op aarde, en die aarde is eene leerschool. Het is helaas! maar niet te ontkennen dat deze leer voor den eenen wel eens eene ergernis, en voor den anderen wel eens eene dwaasheid is, en dat men dezelve weleens als kinderachtig beschouwd. Hij voornamelijk die de menschelijke rede, meer gevende dan haar toekomt, erkent dezelve eenig en alleen als de bron, uit welke alles voortvloeit. De verwaten wijsgeer vormt zich een eigen stelsel hetgeen *hij* wetenschap noemt, en deze *zijne* wetenschap, die van de aarde is, zegt *hem* meer, dan alle hemelsche wijsheid. Elke morgenstond en iedere avond prediken met luider stemmen aan den waren wijzen het aanwezen des Eeuwigen; — maar morgen en avond beiden zijn sprakeloos voor den *trotschen* wijsgeer. Afgetrokken sluitredenen moeten hem dit uitcijferen, en zijne rede alleen, — terwijl hij alle gevoel verloochend, — is voor *hem* meer dan het duizendstemmig lied der natuur. De nederige erkent *gevoel* en *geloof*, en volgt ze beiden; hetgeen zijn kortzigtig verstand niet kan bevatten, dat is voor hem daarom niet onwaar, en wordt ook daarom door hem niet verworpen. — De *overmoedige* wijsgeer verwerpt ze beiden; hij kent gevoel, noch geloof; hij is, in eigen oog, te wijs en te groot geworden om zich over te geven aan, — gelijk hij dit noemt, — dweepend gevoel van het hart; — zijne rede is te verlicht, gelijk hij meent, om door geloof zich te laten leiden; hij weet en bevat te veel om zich te laten blindhokken door, — zoo hij voorgeeft, — vooroordeelen.

Maar wie zijt gij dan toch, ô sterveling die geene andere titels hebt dan: zoon van het stof, en kind van den tijd! die alles waant te doorzien en te begrijpen? — Wie zijt gij die de diepe verborgenheden der natuur doorgrondt hebt, en tot naar boven zijt opgeklommen? — Wie zijt gij, die den seraf tragt te overstreven, en to wandelen door de bogen des bovenzinnelijken gebieds? — Is niet de aarde die gij betreedt een stip van het mateloos ruim der schepping, en kent gij zelfs die aarde wel? Zinkt gij met die woonplaats niet onder de millioenen werelden weg? — Maar verklaar mij dan eens gij wijsgeer! voor wien alles ontdekt en geopent schijnt, het raadsel van u eigen aanwezen, en den band welke geest en stof te zamen vereenigd; — verklaar mij het wonder van uwe wording; — het wonder van uw leven; en, — hetgeen u eenmaal zou kunnen verpletten, — het wonder van uwe toekomst! — Noem, en tel ze mij ô wijsgeer! de talloze werelden welke boven u hoofd in hunne omschreven banen zich wentelen! — Zeg het mij hoe ontkiemt het zaad in de aarde; — hoe wordt de loot een boom; — hoe rijst het grasscheutje uit den moederschoot op; — hoedanig laat zich de werking van den magneetnaald verklaren? — Ontdek mij dit alles eerlijk en ter goeder trouw, en los mij deze raadsel-geheimen op. — Maar zoo dit voor u, gelijk voor zoo velen die het beproefd hebben, onmogelijk is, vloeije dan ook even rondborstig de erkentenis van uwe lippen af: »ik ben een kind op »aarde, en zij is voor mij eene oefen»school." — Die belijdenis van onkunde is de aanvang van - en de grond waarop alle volgende kennis rust: want terwijl de nederige wijze zich niet schaamt zijne onkunde te erkennen, is hij daardoor juist geschikt om onderwijs en kennis te verwerven, en valt het hem in de toekomst gemakkelijker en aangenamer om dezelve aan anderen mede te deelen.

Zoo hebt gij u ook betoond nederige SOCRATES! want wanneer de trotsche wijzen, ook van uwe eeuw, zich op hunne alles omvattende wetenschap beroemden, erkendet gij eerlijk en rondborstig, slechts eene kennis te bezitten, *die van niets te weten*; en toondet juist daardoor uwe hooge, en de bewondering van alle eeuwen en geslachten verdienende wijsheid! — De nijd en de laster van uwe nijdige tijdgenooten, gaven u den giftbeker; — maar, in de onverwelkbare eerekransen, welke u de lofspraken der opvolgende tijden gevlochten hebben, vondt gij de belooning van uwe deugd en nederigheid!

Zal ik aandachtige lezer! de gedenkboeken der menschelijke waan-wijsheid voor u openslaan? — zal ik ze oproepen de duizendtallen, die als weldoeners des menschdoms erkent en geëerbiedigd zijn, om met den Atheensche wijze tegen de zonen van het stof en de kinderen der aarde te getuigen? — daar staan zij voor ons als martelaren der waarheid en der nederigheid! Ten doel aan hoon en verguizing, zijn zij gevallen als slagtoffers van den beleedigden hoogmoed!

Rampzalige strijd — zoo mogen wij wel uitroepen: tusschen waarheid en nederigheid, — tegen verdichtsel en trotschheid! aan hoe vele duizenden hebt gij bloed en tranen gekost!

Waar toeft gij GENIUS dier beminnelijke deugden! — Daal af tot de menschen, — en het geslacht van de menschen zal gelukkiger zijn: want kennis en wetenschap zullen de aarde bewonen en waarheid met eenvoud vereenigd, zullen het gemoed der bewoners, als met het beste kleed, versieren!

L.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.